

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Nordens videnskabelige Forening

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Aarhus Universitet, Kulturvidenskab, s. 11. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1839_617_2-txt-shoot-idm142.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Nordens eller rettere: de tre Nordiske Rigers Forening har siden Dronning *Margrethes* Dage været en Yndlings-Tanke baade hos Grand-Folkene og deres Fyrster; det seer Man ikke blot paa de "tre Kroner," baade *Danmarks* og *Sverrigs* Konger endnu före i deres Skjold og Vaaben, men især paa de mange og blodige Krige, der giennem tre, fire Aarhundreder plagede Norden, uden nogen anden virkelig Grund end *Forenings-Lysten*, der i Danmark og Sverrig sad omtrent lige fast. Nu at udlede denne Forenings-Lyst blot af *Herske-Syge*, er vist nok det nemmeste, men meget ufornuftigt, ikke fordi der jo var Herskesyge med i Spillet, men fordi hverken lærer Erfaring, at *Dansken* og *Svensken* er af Naturen mere herskesyg end *Normanden*, ikke heller lod det sig deraf forklare, hvi der giennem disse Aarhundreder havde været langt mindre indbyrdes Krig i *Tydskland*, hvor dog Herske-Sygen aabenbar var langt større, og hvor, siden Reformationen, Religions-Stridighederne, som slet ikke fandt Sted i Norden, var immer et antageligt Paaskud og gav ofte stærk Anledning til at fare i Harnisk. Vi slutte derfor med Rette, at den 12 Nordiske Forenings-Lyst ligger meget dybere end Herskesygen, og dybere end Forenings-Lysten enten i *England*, *Frankrig* eller *Tydskland*, og at dens Planer kun strandede, fordi de vare daarlig baade anlagte og styrede, saa, naar vi först veed, hvad vi egenlig vil, tör vi haabe, Foreningen skal lykkes meget bedre end i Noget af hine Lande, hvor Indbyggerne ere af langt mere forskiellig og stridig Herkomst end i Norden. Ligesom nemlig den Talemaade, "at slaae sig sammen", har i Norden en ganske egen venlig Betydning, saaledes maae vi ogsaa antage, at vort lange Slagsmaal har havt en langt ædlere og venligere Grund, end at plage og underkue hinanden, og betragte *Forenings-Krigene* som en *Nordisk Kredsgang* mellem to giæve Kæmper, som ved at höre hinandens Rygte og see hinandens Skikkelse földe Lyst til at indgaae Fostbroderskab, men vilde dog, fordi "Skinnet bedrager", og "Rygtet lyver", först ret prøve Styrke og forsvarlig blande Blod. Saaledes maa vi betragte Sagen, fordi den kun derved bliver os forklarlig, uden at vi derfor paa nogen Maade paastaae, det var vore Fædres Synsmaade, da det tvertimod er soleklart, at, saa de nogensinde Striden fra en höiere Synspunkt, glemde de det dog snart i Kampens Hede, og syndes tilsidst kun i Fortvivlelse at ville udtömmе deres Kræfter og derved berede sig en stille Indlemmelse i det Russiske Verdens-Rige. Da nemlig især Krigen i *Christian den Femtes* Dage, ved de Danskes Seier i Kiöge-Bugt og Nederlag i Skaane, havde viist *Ligevægten*, og *Rusland* i Slutningen af det syttende Aarhundrede bröd igiennem til *Östersöen*, da burde aabenbar *Danmark* og *Sverrig* paa Timen seet, baade at nu var Styrken noksom prøvet og et ubrödeligt Forbund fælles Bedste; og det syndes virkelig, som *Christian den Femte* og *Carl den Ellefte* ved Svogerskab vilde forberede det; men vi veed, der blev Intet af, og nu kan vi see, det maa have været *Norge*, der stod iveien. Det er nemlig först, siden *Norge* blev selvstændig, og indtog sin gamle Plads imellem os, vi har begyndt at forstaae vort eget Hjerte og vor Histories Gang, kan altsaa först nu begynde planmæssig at arbeide paa en Forening, som den sömmer sig Nordiske Frænder af Kæmpeæt, en Forening, der er til Ingens Skam eller Skade, men til fælles Ære og fælles Bedste, en Forening, der, saavidt det staaer i Menneskers Magt, paa een Gang sikkrer Nordens "Fred og Frihed", og sætter alle nyttige og velgiörende Kræfter i Bevægelse til en venlig Vædekamp om Æres-Redningen, Forskiönnelsen og Beskrivelsen af *Asgaard* og det grønne *Gudhjem*, hvortil vi alle have Odels-Ret, og hvorom det er latterligt at kives, da de ligesom Retten giver os Alle Nok.